

SÁMI SOGA LÁVLLA | SÁMEMÁTTO LÁVLA | SÁME VIERREGA LÄVVLUDIS | SÄÄMI
SUUVÂ LAAVLÂ | SÁMIEMÁDDUON LÁVLLUOME | SÄÄ'M SOGG LAAUL | SAAMEN
SUVUN LAULU | SAMI PEOPLE'S SONG | SAEMIEJ LAAVLOME | SAMEFOLKETS
SANG | SAEMIEJ LAAVLOME | SAAMEN SUVUN LAULU | SAMEFOLKETS SANG
COAME ШУРЬМУСЦЕ Лавлла | SÁMI SOGA LÁVLLA | SÁMEMÁTTO LÁVLA | SÁME

S Á M I
S O G G L A
L Á V L L A

VIERREGA LÄVVLUDIS | SÄÄMI SUUVÂ LAAVLÂ | SÁMIEMÁDDUON LÁVLLUOME |
SÄÄ'M SOGG LAAUL | SAAMEN SUVUN LAULU | SAMI PEOPLE'S SONG | SAEM
IEJ LAAVLOME | SAMEFOLKETS SANG | SAEMIEJ LAAVLOME | SAAMEN SU
VUN LAULU | SAMEFOLKETS SANG | COAME ШУРЬМУСЦЕ Лавлла | SÁMI SO
GA LÁVLLA | SÁMEMÁTTO LÁVLA | SÁME VIERREGA LÄVVLUDIS | SÄÄMI SUUVÂ

TITEL: SÁMI SOGA LÁVLLA JA SÁMIEATNAN DUODDARIID

Skriftens innehåll har fastställts av Kommittén för samiska nationalsymboler
(Sametingen i Norge, Sverige, Finland samt Samerådet)

2023-02-01

Andra utgåvan

Formgivare: Linjalen i Storuman 2023

ISBN-nummer: 978-91-987736-3-7

Sisdoallu

SÁMI SOGA LÁVLLA	6
SÁMEMÁTTO LÁVLA	7
SÁME VIERREGA	8
LÄVVLUODIS	8
SAEMIEN EATNEMEN VUELIE	9
SAEMIEJ LAAVLOME	10
SÁMIENMÁDDUON LÁVLLUOME	11
SÄÄMI SUUVÂ LAAVLÂ	12
SÄÄ'M SOGG-LAAUL	13
COAME ШУРЪМУССЕ ЛĂВВЛ	14
SAMEFOLKETS SÅNG	15
SAMEFOLKETS SANG	16
SAAMEN SUVUN LAULU	17
СААМСКИЙ ГИМН	18
SAMI PEOPLE'S SONG	19

Sámi Albmotluohti

SÁMIEATNAN DUODDARIID	21
SÁMEEDNAM DUODDARIJT	21
SÁMIEIÄDNAME GUÖVDDIELE	22
SAEMIEN EATNEMEN GUEVTELH	22
SÄÄMIEENNÂM TUODDÂRIJD	23
SÄÄ'MJÂNNAM TUÖDDRID	23
SÄ'ME JIE'MMNJE TUUNDREJET	24

Diehtu - Informasjon - Information	25-31
------------------------------------	-------

F C Dm B C7
 Guh- kkin dav- vin Dáv- ggáid vuo- lde sab- má suolg- gai Sá- mi ea- nan.
 Duo- ttar lea- bbá duo- ddar duoh- kin, jáv- ri sea- bbá jáv- ri lah- ka.

5 F C F C A Dm7 C F C
 Čoh- kat čilgg- in, čor- ut čearuin all- an add- et alm- mi vuostái.

9 F C F B C7
 Šáv- et jog- at, šuv- vet vuovddit, cáhket ceak- ko stá- llen járg- gat

13 F C7 B F
 má- rai dead- dji mea- rai- de.

Teaksta/tekst: Isak Saba - Šuoknja/melodi: Arne Sørliie

Sámi soga lávlla

- 1 Guhkkin davvin Dávvgáid vuolde
sabmá suolggai Sámieanan.
Duottar leabbá duoddar duohkin,
jávri seabbá jávri lahka.
Čohkat čilggin, čorut čearuin
allanaddet almmi vuostái.
Šávvet jogat, šuvvet vuovddit,
cáhket ceakko stállenjarggat
máraideaddji mearaide.
- 2 Dálvit dáppe buolašbiekkat,
muohataborggat meariheamit.
Sámisohka sieluin mielain
eahccá datte eatnamiiddis:
Mátkálažžii mánuheabit,
giđdodeaddji guovssahasat, -
ruoškkas, ruovggas rođuin gullo,
juhca jávriin, jalgadasain,
geresskálá máđiid miel.
- 3 Ja go geassibeaviváš gollut
mehciid, mearaid, mearragáttiid,
golli siste guollebivdit
suilot mearain, suilot jávriin.
Gollin čuvget cáhcelottit,
silban šovvot sámieanut,
šelgot čuoimmit, šledgot áirrut,
luitet olbmát lávlodemiin
geavgnáid, guoikkaid, goatniliid.
- 4 Sámieatnan sohka goddi –
dat la gjerdan doddjokeahhtá
goddi čuđiid, garrogávppiid,
viehkes vearre-vearroválddiid.
Dearvva dutnje, sitkes sohka!
Dearvva dutnje, ráfi ruohtas!
Eai leat doarut dorrojuvvon,
eai leat vieljain varat vardán
sámi siivo soga sis.
- 5 Máttarádját mis leat dovre
vuoitán vearredahkkiid badjel.
Vuostálastot, vieljat, miige
sitkatvuodain soardiideamet!
Beavivi bártniid nana nálli!
Eai du vuoitte vašálaččat,
jos fal gáhttet gollegielat,
muittát máttarmáttuid sáni:
Sámieatnan sámiide!

TEAKSTA: ISAK SABA

DA
VVI

Sámemátto lávla

1 Allen sjuhtjunisáj vuolen
dáppen ráfes Sámeednam
Duottarduogen duottar vuojnnu
Jávre sledju lahkakallokkoj
Tjáhká allen, bäre tjäron
allánaddi alme vuossti
Jágá skávvi, vuome sjávvi
Tsáhki tsákko stállenjarga
máradiddje merajda

2 Dálven dáppe ruosstebiekka,
muohta bárgát mieredagi
Sámevierrek sielujn mielajjn
áhttsá gájt val ednamijdes
Vájdiddje mánnodihpen
libjudiddje guovsagisá
ruosjkasj, ruovgas rádojn gullu
juhtsa jávriijn, jalggadisájn
gieris skuolkat manádijn

3 Ja gá giessebájjásj gállu
miehtsijt, merajt, merragáttijt
gälle sinna guollebivdde
suvdos merajjn, suvdos jávriijn
gállen tjuovggi tjáhtjelátte
silbban guojtti sámeeño
sledju stákko, sledju ájro
luojtti álmhá lávludalle
bárssjo guojkajt ákkijda

4 Sámeednam, máttoguodde,
dat la gierddam doaddjudagi
gádde tjuodijt, rievvudagájt
sluogas vierrevárvodláj
Rámmpo dunji, sávres máddo
Rámmpo dunji, ráfes ruohtsas
Álla doaro doaroduvvam,
álla vieljaj vará varddám
sáme sijvos mátto sin

5 Máttarádjá sij li dálen
vuojtám vierredahkkij badjel
Vuosstálasstap, vielja, mij aj
sávruodagájn vuolediddjáj
Biejvemánáj gierddis máddo
dov e vuojte vasjuláttja
jus val varri gállegielat
Mujttit máttarmáttoj bágojt
Sámeednam sámijda!

JÄRGGÄLIDDJE: SIGGA TUOLJA-SANDSTRÖM

JU
LEV

Sáme vierrega lävvludis

- 1 Allen nuarrtan Sarvá vuolen ihtá suojmat Sámij iednam. Guävvdel duogen guävvdel vujdnu, jávvre dullvi jávre lahka. Tjáhká gáron, tjáltá vuomen bajedimen alme vuásste. Sjavváj jágá, sjuvváj vuome, tsáhki práda stállenjága davás sievváj skávvámin.
- 2 Dállveájgen ballásbieggajn, muohtabárrgá mieredahtá. Sámevierrek selujn, mielajjn áhttsá lijjká iednamijdes: Vándardájje mánnodieben, guoksagasa bulli almen, ruosjkast, ruovgast rádojn gullu, juhtsa jávrijn, jalga rájest, gárrisjuhtsa gejnúj mit.
- 3 Ja gu giessebájje gullij mehtsijt, sievajt, sievvagáddijt, gälle sinne guollebivdár manná sievan, manná jávrijn. Gállen tjuvvgi tjáhtseládde, sillban sjuvvi sámeieno, gilldi stággo, gilldi ájro, minni álbmá lávlodimen guojkajt, fuorsajt, unggij mit.
- 4 Sámij iednam' máddoguáddej dat lá gárrdam dujjudaga gáddejtjudijt, rievvárbuvdajt sluogas, fálskes skáhttesundijt. Guddne dunji, sávres máddo! Guddne dunji, ráfe ruohtas! Iele dáro dároduvvum, iele vieljaj vara varrdám sámij sjávodis máddo sin.
- 5 Máddarájámá lá dálen viddnim ássjáladtjaj bajjel. Vuasstálistup, vielja, mij gie sávvrudagajn vuoleđájáj! Biejve bárdnij sávres máddo! Dán i gássák dáhpput verrti jus bár varri gállegielavt, mujtá máddarmáddoj bágojt: Sámij iednam sámijda!

JÄRGGÄLIDDJE: OLVE UTNI

BI
DUM

Saemien eatnemen vuelie

- 1 Noerhtenaestiej gijken nueliem soejmi Saemielaante jæjhta. Vaerieh vaeriej duekieh vâájnoeh, jaevrieh jaevrieh dubpielisnie. Elmien vööste vaartoeh, aesiehk lokngesiehk jih vitnededtiehk. Johkh jih skâákh jis bursiehk, sjuvviehk, kraevies praare baektienjuanah saelhtietjaetsiem dáastoehdiehk.
- 2 Garre daelvien bieške, baajkoe, værtoe, væhtjedh, vesties hovme. Saemien sælienk gætiedajveh darhke saemien vaajmoenk lihke. Fealadæjjah baalkah tjuevkiehk, aske, goeksegh, naestiehk gijkiehk. Strâmhpoej sisnie govloe ráavka, johke sjávva, baaroehk bursiehk, gierehtsh daelvie-baalkine.
- 3 Gosse giesiebiejje guaka, vaerieh, vaartoeh, saelhtiegaedtiehk. Göölihk gullieklienjedahken soejmi saelhtiehk, sovvenh suvkiehk. Tjaebpies tjaetsieledtiehk klienjeh, johkh goh silpejeanoeh vâájnoeh. Staahkoeh vâájnoeh, aajroeh gijkiehk. Almetjh laavloenk vuelkiehk sovken, garseraejkiem, sovvenh, johkh.
- 4 Saemielaanten sæliehk maadtoe jijnjem áájseme dam guhkien. Tjuvrieh, vesties gærroedæjjah, faelskies skaehdie-kriëbpesæjjah. Aavodh,- nænnoes saemien sæliehk! Aavodh,- raeffien roehtsen dálle! Idtjin saemiehk gæssie dáaroeh ij Leah gæssie saemiehk luvnie viellen virre varteme.

- 5 Maadtoenk vieksiesvoeten gaavhtan vesties vuekie tjoeri tijjedh. Mijjiek dovne vuastalibie, dejtie ghed edtjiek mijjem dibledh. Biejgien baerniej vieksies maadtoe! Ih galkh gæssie áájseshalledh, gosse gielem buektehth geehtedh, aahkaj aajaj baakoeh mujhtedh: Saemien dajveh saemide!

JARKOESTÆJJA: ANNA JACOBSEN

Å
A
R
J
E
L

*Anna Jacobsens översättning används av Sametinget i Norge och i delar av det sydsamiska området på norsk sida. Ella Holm Butts översättning används av Sametinget i Sverige och i delar av det sydsamiska området på svensk sida.

Saemiej laavlome

- 1 Nuelesne dan elmien jissien
vååjnesh saemiej eatneme lea.
Vaeriej duekesne guetvel vaajjah,
våaroen tjielke jaevrieh vååjnoeh.
Dalvesh, vaerieh, vaartoeh, vuemieh
alnadahk elmeden vööste.
Johkh vijtjeldieh vuejtieh sjuvvieh.
Vaartoeh-gaejsieh, njiemehtje-spaenjieh
tjåadtjoeh vööste mearoem.
- 2 Daelvege goss' vaehtjadahke
tjuatsa, elmie, gåaltoeminie.
Læjhkan saemien-boelve eahtsa
jijtse barkoeh, årroeh-sijjeh.
Fealadæjjam aske tjuavka,
goeksegh buelieh, naestieh gjjkieh.
Bovtsen kraaje sermiej sisnie,
jaevrieh vaegkieh govloeh sjuvvieh,
gierehtsh råantjoeh daelvege.
- 3 Giesege goss' biejjie guaka
vaerieh vuejtieh jaevrieh klienjeh.
Mearoeh jaavretjh, baaroeh guedtieh,
klienjesne dah göölijh vååjnoeh.
Tjaetsien-ledtieh dah aaj klienjeh,
johkh goh silph dah vååjnoeh gelkieh.
Aajroeh klijkieh aajroeh klienjeh,
almetjh aavoeh almetjh juejkieh
stoerre jeanoem våålese.
- 4 Saemien eatneme jih saemieh
eah Leah annje jaavoelamme.
Fåjjoeh tjuvrieh åsiesatæjjah
faelskies skaehvrieh skaehctie-fåvhtah.
Vyörttegs veaksehks saemien boelve!
Vyörttegs raffies saemien boelve!
Ij naan dåara saemiej gaskem,
ij naan virre galkasovveme.
Raeffie saemien boelvesne.
- 5 Dovletje lea mijjen maadtoe
miedtiejdie baajhtestamme.
Mijjeh aaj, viellh vuastalibie
vueliedæjjah tjimkes-laakan!
Biejjien baemiej veaksehks maadtoe!
Eah edtjh datnem fæjjoeh nåhkehtidh,
jis geehtjh jijtjedh gullie-gielem,
måjhtah maadtoeh bihkedassem:
Saemien eatneme saemide!

JARKOESTÆJJA: ELLA HOLM BULL

ÅAR
JEL

Sámienmádduon lávlluome

- 1 Meálggadisne Nuarttanástien vuoliesne leä Sámien lándda vijdiēs vuemij, várduos värjij, jilliene huv tsiágguo gájsieh. Jávrieh gijggh áj mehtsij sissnie, juhkkagársah gúrtjijgüjme. Giessiek láhvuos beágga buvssa, tjakttjak garra vijrruo márrá miáran prádiēs báktijde.
- 2 Dálvviēk dásnie bájguojbiággah, gühkkiev garra guolduonájbmuo. Sámien vierriēge güjt intán gieries iádnamuvse eáhhtsá. Mannijde áj mánnuodiehpie, sijnájbaldiejjie elmij guoksagh, ruhttuon ruosjkas, kriávvan krájja jávrieh jühttsh áj värjij vuosstie, dálvviēk skuolla gierietsij.
- 3 Gássie giessiek gülliebeájvvie tjuavggá tjeálgga tjátsij nelle, guellijeh áj güllien sissnie suajbma suvvanijde sývkkēh. Vujdnijeáh áj tjáhtsieláddieh veájkkaminne jávriij jargjuv. Vadnasijne álbmáh iánuon garra guojkuv juajggaminne luejtēh lüvllieluoktijde.
- 4 Sámieándan máddarmádduo girruov giárdij, skyölmadahkkuv, tjergges tjuvdij láđdamijde, sluögies skáhttieválddiejjie. Buorajk, sávries syöbradahkka, sámien bárdnij siádduos bualvva. Güdniev düdnje ráhvien ruohtas! Sádnán, eáh leáh gássiek güssniek veljij varrah varddáme.
- 5 Dálliene lin máddarájáh bahhádahkkij vidnárine. Tjuodtjuobe áj mijjah,viáljah, vuöliēdiejjij fámuoj vuosstie. Biejvienbárdnij vieksies mádduo, ájsuoh dádna vissjuoladtjuv, jüs gájsk gáhthh duv gülliegiáluv. Müjtieh máddarmádduov báguov: Sámien iádnamh sámijde!

JÄRGALIEJJIE:
OLAVI KORHONEN, HENRIK BARRUK

Säämi suuvâ laavlâ

- 1 Taabbin tavveen Tävgái vyelni mist lii stuorrâ Säämieennâm. Tuodâr liäbbáá tuoddâr tyehin, jävri šiärráá jäävri alda. Čoheh čielgijn, čoroh čuumâin alanedeh alme vuástá. Šäävvi juhuvah, šuveh vyevdih, cäähih čiägu stálinjaargah meendu muávroo meerá siis.
- 2 Tälviv täabbin puolâšpiegah, muotâpuurgah merettemeh. Säämi suuhâ siälöin mieláin iäccá kuittäg enâmijdis. Mádháliist láá mánutteveh, kiđordeijee kuovsákkásah, ruoškás, ruovgás roodoin kulloo, juucá jaavrijn, jolgádásáin, kerrisskaalâ maadij miel.
- 3 Já ko kesipiäiváš páštá meecijn, meerâin, merâridoin, kole siste kuálásteijeeh suiloh meerâin, suiloh jaavrijn. Kollen čyevih cäcilodeh, silbân kolgeh Säämi juhuvah, šiälguh cyeimih, šaleh ááiruh, lyeštih almaah lávlustálân kiäváid, kuoškáid, kuánilijđ.
- 4 Säämieennâm suhâkodde tot lii killám toijuuhánnáá koddee čuudijđ, karoakaavpiđ, viehis veriviäru väldeid. Tiervâ tunjin, sidhes suuhâ! Tiervâ tunjin, ráávhu ruotás! Tust láá suáđih sodáhánnáá, viiljâin vorrá vardehánnáá. Sijvo suuhâ sâmmiláš!
- 5 Madârâijihel láá toive vuáittâm verrusejje vieváid. Vuástálistup viiljah mij-uv sidhesvuodáin suárdlášáid. Peeivi parnij noonâ nááli, iä tuu vyeiti vajaliihkin, jis tun toolah kollekieláđ, muštáh maddârijdâđ sääni: Säämieennâm sâmmiláid!

JURGÂLUS: MATTI MOROTTAJA

ANĀ
RĀŠ

Sää'm soogg laaul

- 1 Ku'kčen tâ'vven Juu'se vue'lnn,
Sää'm čiökk, Sää'mjännam.
Tuöddâr kuâsttai tuöddâr tue'kčen,
jääu'r špelkka jääu'r veâlga.
Ceägg tuöddâr čokk laagg,
pâjnnâ'dde ââ'lm vuâstta.
Šuâlee joogg, šuuvee vää'r,
ceägg njaarg ru'vddrââ'dd
cäkkâ'tte šuârmm-miâr vuâstta.
- 2 Vâčcai tääi'b lie tä'lvvfölli,
piögg da porgg lie meä'rte'mes.
Sää'm sokk siölin miölin,
tön diött väimstes räâ'kkast jännmes.
Joo'djid, määtklaid mään čuâvat,
tâ'vven pue'lle kuusközz ââ'lmest.
Ruâčkâs, ruövggâs räâ'dain kollai,
groom teâudd jääu'rid, jie'gğid.
Ke'rres kuâlkkkan tä'lvvkeäin mie'ldd.
- 3 Na go kie'ss peeivaž kállad,
mie'ccid, miârid, jäu'rr-reeddaid,
kä'llkimaldözzâst kue'llši'lli
so'kke miârin, so'kke jääu'rin.
Kâ'llen čue'vve čää'cclââdda,
silbbân čue'vve Sää'm veerd,
čuâlmma čuâlmmain, leädggat äairain,
so'kke, lue'stte âumma lääulee'l
kuöškid, keâuņsid, sâvvnid.
- 4 Sää'mjännam sokk-kâ'dd
tät lij kiörrdâm ko'ddji reecisaid,
ko'ddi čuu'did, kârkaaupid,
smuut veäreld piid vaaldjid.
Tiörv Tu'nne, si'tkkes sokk
tiörv, räâ'kkes räâuh maadd!
Jeä'la tuâraid tuârruuâtam,
jeä'la viilljeez vöör vâardtama
saa'mi siivâs soogg se'st.
- 5 Maaddärâäj mee'st lie tuu'l
vuâttam veäreld tuejjei pâjjel.
Vuâsttlâ'stpe viillj, mij še,
sitkkâdvuödin suârdjee'jeem!
Sokk räâ'ves Pei'vvpäarnai
ij tuu vuei't vâjjlazžat
jös veâl määttak kä'llkiölad,
mooštak maaddârmaddji saa'nid:
Sää'mjännam saa'mi lij!

JÄÄRGLÖTTI: SINIKKA SEMENOJA
DA ANNI FEODOROFF

Соаме шурьмуссе лāвлл

- 1 Альмэсѣт чуввесь тоасѣтэ вулленѣ
Кухкенѣ алянт Соаме Ёммыне.
Пāнкѣ пāкѣ милльгѣ уйтант кугкас,
Кѡллкѣв эвтѣс чāдзѣ чāзѣ милльгѣ.
Урьгѣ вуэйв я ёнас пāкнедтѣ
Выммѣдуввма лѣв аলেখь аллма.
Коаввкѣв вāрь, я кѡллкѣв кѣшшк ѳг.
Кырърѣтѣв чйнууллѣсс ѳавьрѣнѣ ѳххтѣ,
Кѡммѣтѣсѣ нѣммѣпѣсѣ мѣрѣнѣ вѣл.
- 2 Тāллва чоавч лѣв шѣрр таввѣ ёммынесѣт,
Вѣзѣнѣ вйллѣкѣсѣ коантāл ѳавьрѣтѣ
Йѣкѣнѣ сāмѣ мѣн ѡллмѣ тѡлдѣкѣв
Пуадтā вйрѣсѣ вāрне кѣтѣкѣтѣ.
Воафсхѣсс сйрант тāллва кыдтā,
Пѣдзѣ пѡгант куллай лāвллѣнѣ.
Роатткѣв ѳлл пāкѣ нѣллѣкѣсѣ ѳавьрѣнѣ,
Кѣрѣсѣ мѡннѣв раст я чѣлл чāр,
Вѣннса налла налла кѣскѣсѣт нѣмпѣ.
- 3 Поашт пѣййв вулкхалл нюлѣтѣ ёммыне,
Воарѣтѣ, ѳавьрѣтѣ, мѣрр ѳлл нѣмпѣтѣ,
Касѣт таввѣ ѡллмѣ шыллѣв коаллѣ куль.
Ѕвѣт сѡнн дѡнѣтѣтѣ йжѣсѣ пѡзнѣмѣнѣ.
Сыллпѣнѣ вуаллк мѣн сāмѣ ёммыне.
Рынтѣсѣт бййкѣювв, āрѣй луѣшшт чāдзā,
Сугкал тавас, вуаййп нѣмпѣнѣ,
Мугка вуѣсѣсѣ и аннтā соннѣ
Аллма кѣшкѣ эл лāвл кырърѣтѣв.
- 4 Соаме ёммыне шѣннтад кѡнѣтѣтѣ.
Кѣ ѳйй тāнтма кадѣсѣ ёммынѣ.
Сāмѣ никѣнн ѳйй тāнтма коаннѣтѣ,
Вйллѣ вѣр ѳйй аннтā кѡллкѣ.
Йѣге сāммылā лѡссѣсѣ вуѣзѣсѣ,
Кйршѣ сѡнн пугк аннтма рѣзѣтѣ.
Тйррв, сāмѣ олма, агѣсѣ кйрршѣй!
Тйррв мыр шоабшѣй роавас вуѣнѣтѣсѣ!
Лывѣтѣнѣ чāрѣсѣт вѣйѣй агѣсѣ.
- 5 Моаннтар āй, āк йлленѣ, вѣјјтѣнѣ
Пугк шѣрр рѣзѣтѣ ѳѣркѣя пāлѣсѣт.
Бѣдт ѳ мѣйѣ вуаййпѣ вйльйням,
Пынтā яллѣнѣ лѡсѣстѣгуѣйм шѣрр.
Сāммылā тоавас, шѣннѣтѣгтā пййвѣнѣ,
Ев лѣ рѣз тѡн вѣјјтѣ вуайчѣнѣ,
Кйлант коаллѣ вуанч пынне эвтѣс,
Моаннтар āянт соаг вāльг ѳррма:
Соаме вāпткѣсѣ Ёммыне Соамѣтѣ!

Samefolkets sång

- 1 Nordvart nedom Karlavagnen
ser du Samelandet skymta:
Fjäll bak fjäll i fjärran blåna,
sjöar sträcka sig vid sjöar,
bergens branter, fjällens toppar
höja sig mot själva himlen,
bäckar brusa, skogar susa,
tvårbrant stupa stålgrå uddar
strävande mot stormigt hav.
- 2 Frostén härjar här om vintern,
yrsnön vråks av vilda vindar,
ändock älskar sameätten
denna jord av allt sitt hjärta:
Månens ljus en färdman fågnar,
flygga norrskensflämmor fladdra,
klövknäpp, rengrymt hörs bland snåren,
ut på insjön, över slätten,
slamrar släden vägen fram.
- 3 Och när sommarns
sol förgyller skogen,
havet, havets stränder, guldömlänsta
fiskefartyg vaggas utav vågor,
gullhamn får var vattenfågel,
strömmarna som silver glittra,
åror blänka, stakar blixtra,
under sång ses männen styra
utför eda, fors och fall.
- 4 Lapplands släkte, sameätten,
obræckt har sen mäktat utstå
mördartjuder, slemma köpmän,
sluga skattekrävvarskaror.
Hell, var hälsat, sega släkte!
Hell dig fridens rot och fäste!
Krigisk fejd har aldrig flammat,
aldrig spilldes brödrablotet
ibland Lapplands lugna ätt.
- 5 Våra fäder övervunno
vrånga våldsmän fordömtima,
bröder låt oss likaledes
strida segt emot förtrycket!
Solens söner starka släkte!
Dig kan ingen ovän kuva,
blott ditt väna språk du vårdar,
minnes forntidsfädrens maning:
Sameland åt samerna!

ÖVERSÄTTARE OKÄND

Samefolkets sang

- 1 Langt mot nord under Karlsvognen
sakte stiger Samelandet:
Vidde seg bak vidde strekker,
sjø ved sjø hvor øyet rekker.
Lier, åser, snaue rabber
hever seg mot himmelbrynet.
Elver bruser, skoger suser,
stålgrå, steile fjell-nes skyter
mot det ville hav seg ut.
- 2 Vintertid med storm og kulde,
snefolk uten mål og måte.
Sameslekten dog av hjertet
henger med sitt hjem og yrke.
For en vandrer månen skinner,
nordlys flimrer, stjerner tindrer.
Reingrynt høres mellom krattet,
sus og brus fra sjø og slette,
pulkestøy langs vintervei.
- 3 Og når sommersolen gyller
fjell og skoger, hav og strender,
fiskere i gullglans gynger,
gynger stilt på hav og innsjø.
Gyllent glinser svømmefugler
og som sølv de store elver.
Staker glimter, årer glitrer,
Folket under sang det farer
gjennom stiller, stryk og foss.
- 4 Samelandets ætt og stamme
utholdt har og tålt så mange
herjingstokter, bannskaps-handler,
frelke falske skattefuter.
Hill deg, seige samestamme!
Hill deg, fredens rot og flamme!
Aldri er der kamper kjempet,
aldri broder-blod har runnet
i den stille sameslekt.
- 5 Våre fedre før har seiret
over dem som urett øvet.
La oss også motstå, brødre,
dem som vil oss underkue!
Solens sønners seige avkom!
Aldri skal du overvinnes
om ditt gyldne språk du vokter,
husker dine fedres tale:
Sameland for samene!

OVERSETTER: JACOB BØRRETZEN

Saamen suvun laulu

- 1 Kaukaa alta seitsentähden
Lapin kulma kuumottavi
aava Turjan tunturisto
järvi järven tuolla puolen,
valtahiset harjat, huiput
kohoo kohti ilman kantta,
joet joikaa, korvet kaikaa,
niemet pystyt, rautarinnat,
työntyy tyrskymerta päin.
- 2 Tuimat tääl' on talven viimat,
tuulet, tuiskut määrättömät,
Saamen suku sieluin, mielin
silti rakastavi maitaan;
kulkijalle kuudan hohtaa,
roiheuavat pohjanpalot,
poro pärskyy koivikossa,
melu täyttää järvet, jängät
pulkankolke talvitiet.
- 3 Taas kun kesäpäivän kehrä
kultaa metsät, meret, rannat,
kalamiehet meren, järven
kultakimalteessa keinuu,
kultasotkat soutaa, soilu
hopeoina Lapin virrat,
välkkyy airo, vilkkuu sauvoain,
miehet laskee lauleskellen
kosket, könkää, suvannot.
- 4 Sortumatta Saamen heimo
kestännyt on vainolaisten
tapporetket, kirokaupat,
viekkaat väärän veron viejät.
Terve, sitkeä sa heimo,
Terve, rakas rauhan juuri,
veljesriidan raastamaton,
veljesveren vuotamaton
Saamen heimo hiljainen!
- 5 Saivat esi-isät ammoin
voiton väärintekijöistä.
Veljet, mekin torjukaamme
sitkeästi sortajamme!
Suku vankka Päivän poikain,
ei sua voita vainolainen,
kultakieltäs jos vain vaalit,
taattojen jos neuvot muistat:
Saamien on Saamen maa!

KÄÄNTÄJÄ: OTTO MANNINEN

SU
OME
KSI

Саамский гимн

- 1 Под Медведицей Большою
Предстаёт земля Саами:
Горы здесь сменяют горы,
За озёрами - озёра.
Взгорья, склоны и вершины
Поднимаются до неба.
Звоны рек, леса трепещут,
Выступы уходят мысов
В даль бушующего моря.
- 2 Здесь зимой метель и стужа,
Бури снежные кружатся,
Но саамов род вовеки
Только эту землю любит.
Нам луна в дороге светит
Вместе с северным сияньем,
Снам берёз олени внемлют,
Надо льдом, над снежным полем -
Свист саней в дороге зимней.
- 3 Летом солнце сыплет злато
В волны, в скалы, на деревья,
Рыбака качает лодка
В золоте озёр и моря.
И серебряные реки
Шест, весло с журчаньем встретят.
Запевают песню люди,
Проплывая сквозь пороги
И спокойной водной гладью.
- 4 Люди родины саамов
Прямодушны и бесстрашны,
Для врагов гроза незваных,
Для пришельцев хитрых, злобных.
Славься, крепкий род саамов!
Славься, трудный путь свободы!
Не бывало здесь сражений,
Не пролилась здесь кровь братьев,
Жил здесь в мире род саамский.
- 5 Наши прадеды веками
Не хотели униженья.
Пусть же, братья, никогда мы
Не узнаем натиск вражий.
Будьте стойки, дети солнца!
Никому не покоряйтесь,
Сохраните речь родную,
Предков помните преданья!
Здесь, для нас - наш край саамский!

Перевод: Аркадий Кузнецов

РУСС
КИЙ

Sami People's Song

- 1 Far up North 'neath Ursa Major
Gently rises Samiland.
Mountain upon mountain.
Lake upon lake.
Peaks, ridges and plateaus
Rising up to the skies.
Gurgling rivers, sighing forests.
Iron capes pointing sharp
Out towards the stormy sea.
- 2 Winter time with storm and cold
Fierce blizzards.
Sami kin, with hearts and souls
Their lands do love.
Moonlight for the traveller,
Living Aurora flickering,
Grunt of reindeer heard in groves of birch,
Voices over lakes and open grounds,
Swish of sled on winter road.
- 3 Summer's sun casts golden hues
On forests, seas and shores.
Fishermen in gold, swaying
With the golden seas, golden lakes.
Silver Sami rivers gurgling
'round sparkling poles, shining oars.
Singing, men float down
Rapids, great and small,
And waters calm.
Samiland's people
- 4 With unbending strength
Defeated killing enemies, bad trades,
Sly and evil thieves.
Hail thee, tough Sami kin!
Hail thee, root of freedom!
Never was there battle,
Never brother's blood was spilled
Amongst the peaceful Sami kin.
- 5 Our ancestors long ago
Trouble makers did defeat.
Let us, brothers, also resist
Staunchly our oppressors.
Oh, tough kin of the sun's sons,
Never shall you be subdued
If you heed your golden Sami tongue,
Remember the ancestors' word.
Samiland for Sami!

TRANSLATORS: RAGNAR MÜLLER-WILLE
AND RAUNA KUOKKANEN

SÁMI ÁLBMOTLUOHTI

Davvisámegiella:

Sámieatnan duoddariid

Sámieatnan duoddariid,
dáid sámi mánáid ruovttu
galbma geađge guorba guovlu
sámi mánáid ruoktu

Beaivi Áhči gollerisku,
almmi allodagas
coahkká váibmu Eanan eatni,
eallin eatnun šoavvá

Mánu silbbat šelggonasat,
jietnja
meara márra,
guovssahasat
násteboagán,
lottit ráidarasas

vuoi dáid Davvi duovdagiid
dán viiddis almmi ravdda
garra dálkkit juoiggadallet
máná vuohtunluđiđ

vuoi dáid fávrus eatnamiid
vuoi jávriid čuovgi čalmmiid
liegga litna eatni salla,
gievvudeaddji gietkka

Biegga buktá Biegga doalvu
duottar dat lea duottar
duoddar duohken duoddar askkis
sámi mánáid dorvu

Sámieatnan duoddariid
dáid sámi mánáid ruovttu
šearráte gearrá šalgáhallá
sámi mánáid ruoktu

NILS ASLAK VALKEAPÄÄ

Julevsámegiella:

Sámeednam duoddarijt

Sámeednam duoddarijt
dajt sáme mánáj viesojt
galmma gärggás guorba guovlo
sáme mánáj vieso

Biejvve Áhtje gällesálbbá
alme alludagán
svargat tsáhke Ednam iedne
iellem ádnon sjoavvá

Máno silba slejudalli
jiegŋa
mera márra
guovsagisá
násstegetsam
látte ájdarasán

Vuoj dajt Nuortta duobddágijt
dán vijdes alme máttar
garra dálkijit juoigadalli
máná vuohttomvuolijt

Vuoj dá fávrus ednama
daj jávrij tjuovgge tjalme
liegga lidna iedne asske
gievddadiddje gierkav

Biegga buktá Biegga doalvvu
duottar dat la duottar
duottarduogen duottarfámen
sáme mánáj dárvo

Sámeednam duoddarijt
dajt sáme mánáj viesojt
šjerrat sledju guojtástallá
sáme mánáj vieso

JÄRGGÄLIDDE: VALBORG MANGS MÄRAK

Ukmejen samien:

Sámieädneme guövdiele

Sámieädneme guövdiele

Daj sámien mánáj viässuo

Galmma garra guarbba dajvva

Sámien mánáj viässuo

Beájvvie, áhtjien gullieheárvva

almien jillagsnie

Iädnamen iednievájmmuo tsábmá

Viässuome jännuone sjávva

Mánuon silbah gijkkatelleh

Jiänja

miäran jabmá

Guaksagh buellh

Násstiejüvvie

láddieh rájdarassane

Vuoj dah nuartta guahtamelándah

dán vijries almmieráddie

garra gualduob ihkkát juajggá

mánán jïjavuólieb

Vuoj dah tjábbies iädneme

Jävrij bájttilis tjalmieh

Iednien leägga dijmas asskie

jasskas geärkkuomisnie

Beägga buakttá, beägga válddá

Guövdiele dah leah guövdiele

Guövdielen duógiene guövdielen askiene

Sámie mánáj dárvvuo

Sámieädnamen guövdiele

daj sámiemánáj viässuo

Tjealggasikta gijkká bájtta

sámiemánáj viässuo

JÄRGGALIEJJIE: SARA-HELÉN PERSSON

Åarjelsaemien:

Saemien eatnemen guevtelh

Saemien eatnemen guevtelh

saemien maanaj veasoe

galme, garre gearkeske dajveh

saemien maanaj veasoe

Biejjie Aahtjemen gulliesjiele

elmien alnadahkesne

Ietnie, eatnemen vaajmoe jievkehte

jieleme goh jeanoe sjávva

Asken silph gijkeminie

jïenge

mearoen sáake

goeksegh buelieh

Njalleh-naestieh

elmiensuerkie váájnoe

Vaajt -dah noerhti gáatomes dajveh

dan vijries elmiengaedtie

garre daelhkieh joejkededtieh

maadtoen maanavueliem

Vaajt - dah tjaebpies eatneme

jaevrieh tjaebpie klienjiedieh

háksoe ietnien faerhmesne

gierhkemisnie gaarkheme

Biegke buakta, biegeke voelkehte

guevtelh dah leah guevtelh

guevtielidie gaarhtalovveme

saemien maanaj tseagkere

Saemien eatnemen guevtelh

saemien maanaj veasoe

baaroeh klienjeden gïlhteahke

saemien maanaj veasoe

JARKOESTÆJJA: SIRI KAPPFJELL PÁIVIÖ, MAJA

LISA KAPPFJELL, ELI KAPPFJELL

Säämieennâm tuoddârijd

Säämieennâm tuoddârijd
tâi säämi pärnái pääihi
kolmâ keđgi kuorbâ kuávlu
säämi pärnái päikki

Peivi Eeji kollesoljo
alme aلودuvvást
cuákká váimu Eennâm eeni
eellim juuhân šáává

Máánu siilbah šialgunásah
jiená
meerá muávru
kuovsákkásah
täsnipoovij
lodeh raidálásast

vuoi täid Tave palgásijd
taan viijdes alme roobdá
korrá šoonjah livduustáleh
párnáá vuáttumliivdijd

vuoi täid mučis enámijd
vuoi jaavrij čyevvee čoolmijd
lieggá linná eeni sollá
kiävuejtee kietkâm

Pieggá puáhtá Pieggá tuálvu
tuodár tot lii tuodár
tuodár tyehin tuoddár askeest
säämi pärnái torvo

Säämieennâm tuoddârijd
tâi säämi pärnái pääihi
šiärráht šiiroot šialgáttálmáin
säämi pärnái päikki

JURGÁLUS: MIKKAL MOROTTAJA

Sää'mjânnam tuõddrid

Sää'mjânnam tuõddrid
tâi sää'm pärnái pääi'k
kõumm keäđggas rahttvu'vdd
sää'm pärnái päi'kk

Maaddâr Peei'v ká'Ilpee'rel
ää'lm õll'jõõzzást
njoikk čáđđmaž maaddâr Jânnam
jie'llem jeänn'jen šäävv

Mannu sii'lbe šuávveäkkaz
jiõõŋ
miár kõmm
kuuskõsá'Imm
tääsnažcee'res
läädda tä'snntuá'lest

vuõi täid Tá'vv palggsid
tân veiddsõs ää'lm suápp
kõrr šõõŋ leu'ddstá'lle
päärna nuákkamleu'did

vuõi täid mooččas jânnmid
vuõi jaau'ri čuõvvi čõõ'lmid
liõgg tee'mes jie'nn ä'skk
vie'sslõõšši kiõtkâm

Piõgg poht Piõgg veek
tuõddâr tõt lij tuõddâr
tuõddâr tue'kken tuõddâr ää'skest
sää'm pärnái tuõrvv

Sää'mjânnam tuõddrid
tâi sää'm pärnái pääi'k
šuõn leä'dgge čuõvvânji-i
sää'm pärnái päi'kk

JÅÅRGLÖTTI:
TIINA SANILA-AIKIO DA PAULIINA FEODOROFF

Соаме ёммыне тундрэетъ

Соаме ёммыне тундрэетъ
Тэйе соаме парна куэдъ
Кэллямай кеддъкай поассай пāјјк
Соаме парнае куэдтъ

Аджа Пеййв ли коаллы хёбра
Альмлоагк элвудэсьт
Нючк куэтка Янна-Ёммыне
Ялмушш ёгкэнь шүрр ёафф

Мāнэ сылла вуалкнэмушше
Йңу
Мёрэ яфант
Воафсхэсс алльм
Тоасътэ пуэгенъ
Лоанътэ райта вārэсьт

Войй тэйт Таввял тāннтрэетъ
Тэни кōммытэсь эльмэ āва
Кэрас шёу пай лыввтсэллэв
Парна вуэдъхэм лывытэтъ

Войй тэйт мōджесь ёммынеетъ
Войй ёавърэ чўввдэй чильмэтъ
Поаhk ёнь эйвсесь ассктэмужа
Роамшэдтэй кйткэм

Пиңька пынтэв, Пиңька выгкэв
Тундар тэдт ли тундар
Тундар тўгкенъ, тундар аськэсьт
Соаме парнае сўйй

Соаме ёммыне тундрэетъ
Тэйе соаме парна куэдъ
Чўввдэнне пейвпоря пыдкхалл
Соаме парнае куэдтъ

ПЕРЕВОД: ROMAN IAKOVLEV,
NINA AFANASSIEVA

Sá'me jie'mmnje tuundrejjet

Sá'me jie'mmnje tuundrejjet
Tejje sá'me parna kue'd
Kee'llmaj kie'ddkaj pássaj paajjhk
Sá'me parnajе kue'dd

Adža Piejiv lii ká'll hiebra
A'Imlāgg eellvudest
Njuččk kuetka Jaanna-Jie'mmnje
Jaallmušš joggen šuurr jāff

Maane sōlpa vualhknemu'sše
Jiij
Miere jaafant
Vāfshesh a'llm
Toa'ste pue'ge'n
Lān'te raajta vaarest

Vojj tejt Ta'vval taanntrejjet
Teenn koo'mmtes e'lme aava
Keeras šeej paj lōvvtssellev
Parna vue'dhem lō'vtet

Vojj tejt moodžes jie'mmnjejet
Vojj jā'vre čuuvvdej čii'lmet
Pāhk jie'n eejv'ses assktemuža
Rāmmšeddej kiittkem

Pi'ņka pōhtev, Pi'ņka vōggev
Tuundar tedd lii tuundar
Tuundar tuuggen, tuundar a'skest
Sá'me parnajе suujj

Sá'me jie'mmnje tuundrejjet
Tejje sá'me parna kue'd
Čuuvvendennje piejvpo'ra pōlkhkhal
Sá'me parnajе kue'dd

DIEHTU
INFORMASJON
INFORMATION

DAVVISÁMEGIELLA

Sámi álbmotbeaivi lea sámiid oktasaš beaivi orožat dál Ruotas, Norggas, Suomas dahje Ruoššas. Beaivi ávvudit iešgudetlágán kulturdoaluiguin iešgudet guovlluin.

Vuosttaš sámi riikkačoahkkinn dollui Troandimis guovvamánu 6 beaivvi 1917. Čoahkkimii bohte čuohtenár sápmelačča sihke Ruotas ja Norggas, ollugat ledje nissonolbmot. Lei vuosttaš geardde sámi historijás go sihke nuortasámit ja oarjásámit Norggas ja Ruotas čoahkkanedje beroškeahhtá riikkarájis, sáгатit oktasaš váttisvuodaid. Danne lea guovvamánu 6 beaivi deatalaš symbolabeaivin buot sápmelaččaid várás, beroškeahhtá gude riikkas orrut.

Davviriikkalaš Sámekonferánsa (Sámiráđđi) Áres dohkkehii 1986 ahte Sámi soga lávlla galgá leat sápmelaččaid almmolaš álbmotlávlla. 1906:s čálii mearrásápmelaš Isak Saba (1875-1921) sámiid lávlagii. Son lei oahpaheaddji ja girkočuojaheddji ja lei riegiádan Unjárggas Davvi-Norggas. Isak Saba lei vuosttaš sápmelaš guhte välljejuvvui Norgga Stuoradiggái. Nuohta lea Arne Sorlie ráhkadan.

22:t sámekonferánsas Váhtjerin/ Jielleváris 2022:s Sámeráđđi mearridii nammatit "Sámi- eatnan duoddariid" álbmotluohtái Sámeálbmoga lávllu lassin. Čálii, musihkkár ja dáiddár Nils-Aslak "Áillohaš" Valkeapáa bijai luodi 70-logus. Luodis eai leat nuohtat ja lea vejolaš heivehit daid sierra juoiganárbevieruide Sámis.

JULEVSÁMEGIELLA

Sámij álmukbiejvve guovvamáno 6. b. l aktisasj gájkka sámijda Svierigin, Vuonan, Suoman ja Gárjjelinn.

Vuostasj sáme riikkatjáhkanibme lij Tráanten guovvamáno 6. b. 1917. Tjáhkanimen lidjin badjel tjuohte sáme Svierigis ja Vuonas, ja álos sijás lidjin nissuna. Lej vuostasj bále sáme histárján gá nuortta- ja oarjiesáme Vuonas ja Svierigis oassálasstin rájedis tjáhkanibmáj sáगतalátjit aktisasj ássij birra. Dan diehti l guovvamáno 6. b. välljidum ájnas gávastakbiejvven gájkka sámijda, vájku man riikkan sij árru.

1986 Nuorttariikaj sámekonferánsa Áären mierredij nammatit "Sámi soga lávlla" almulasj sáme riikkasjálavllagin. Táksta l tjáledum 1906 merrasámes Isak Saba (1875-1921) gut bargaj áhpadiddjen ja girkkotjuojadiddjen. Sán lij riegiádam Unjárgan, Nuorttavuonan. Isak Saba lij vuostasj sábmme gut välljiduváj Vuona Stuorradiggái. Nuohtajt Arne Sorlie l tjállám.

22. sámekonferensan Váhtjerin 2022 Sámeráde mierredij nammatit "Sámi- eatnan duoddariid" riikkasjuoiggusin sámij riikkasjálavllaga buohta. Tjálle, tjuojadiddje ja dáiddár Nils-Aslak "Áillohaš" Valkeapáa tjálii juoiggusav 1970-lágon. Juoiggusin álla nuohta vaj máhtá dav hebadit umasse juoigosárbedábijda Sámeednaminn.

BIDUMSÁMEN

Sámij nasjuvnlábájjve jala Sámij álbmukbájjve gávvamáno 6:t biejeven lá ikktisatj bájjve gájjka sámijda vajgu jus urru Sverjín, Vuonán, Suoman jala Russin.

Vuostas sáme rijjkatjáhkanibme lij Tráanten gávvamáno 6:t biejeven 1917. Tjáhkanibmáj tjáhkánin inap gu tjuohte sáme Sverjist ja Vuonast, stuorra ásse lin kujna. Dat lij vuostas bálle sáme histárjån gu nuarrta- ja árrjelsáme Vuonast ja Sverjist tjáhkánin rájedis gávnadibmáj ságastallat ikktisatj tjuolmajt. Dan dihta válljijín gávvamáno 6:t biejevve ájnas márrkabájjven gájjka sámijda, vajgu man rijjkan urru.

1986 mierredij Nuarrtarjikalatj sámekonferánn-sa Áären Sámeálbmuga lávludasav bihkusin duhkkitidit Sámij nasjuvnlávludasán. Tákksta lá tjáledum 1906 sievvasámest Isak Saba (1875-1921) gie bargaj lierađájjen ja girrkotjuođájjen ja lij riegádam Unjárgan Nuarrtavuonán. Isak Saba lij vuostas sábmie gie válljeduvvuj Vuona Stuurradiggáj. Melodijav lá Arne Sörлие dahkam.

Sámerárre mierredij 22:e sámekonferánsan Jielleváren 2022 duhkkitidit “Sámieatnan duodariid” álbmukvuollen Sámeálbmuga lávludasa guoran. Vuolle tjáleduvvuj tjállejst, musijjkarist ja konstnierast Nils-Aslak “Áillohas” Valkeapää gie dagaj vuolev 70-lágon. Vuolen álla nuohta ájnat máhtta sjehtaduvvut umas juajjgamdábijda Sámeiednamin.

UBMEJEN SAMIEN

Sámien nasjuvndabeájjvieve jalla Sámienálbmagen beájjvieve guovvamánuon 6. biejevien leá akttasadtje gájjka sámijde Sverjesne, Nürjesne, Suomasne jah Gárjelisne.

Vuosts sámien rijjkatjáhkaniebme lij Trántiesne guovvamánuon 6. b. 1917. Tjáhkaniebme lijjen bijjiele tjuohtie sámieh tjáhkannamme Sverjeste jah Nürjeste, daj gaskasne ájaj stuorra ássie nyjssanieste. Dáhta lij vuosts bálliene sámien histuvrasne guh nuarrta- jah úrrjelsámieh Nürjeste jah Sverjeste tjáhkaniijen rájedis tjáhkaniábme nalgastimen akttasadtje vyjjarij bijrra. Dan dehte leá guovvamánuon 6. beájjvieve ájnas meárrkkabeájjvieve válljeduvvame gájjka sámijde, ihkká man rijjkasne die urrah.

Nuarrtarjikkij sámienkonferéanssa Ááresne mierredij 1986 Sámienmádduon jalla Sámienálbmagen lávluumov bijkuos Sámij nasjuvnlávluumine. Teákssta tjáleduvvij 1906 miárrasámieiste nammásne Isak Saba (1875-1921) juhkká áhpatejjine jah girrkotjuođatejjine bargij, jah Nuarrtanúrjen Unjárgasne lij riägádamme. Isak Saba lij vuosts sábmie juhkká Nürjen Stuurradiggáje válljeduvvij. Nuahtta leá Arne Sörlien lihhtáme.

22:den sámienkonferiánsan bálliene Váhtjerisne/Giellieváriessne j. 2022 Sámienráddie mierredij “Sámieatnan duodariid” váldieduvvat nasjuvndavuólliene Sámienmádduon lávluumen lissiene. Vuóllie leá tjálleijen, musihkkáren ja kánsttadahkkijen Nils-Aslak “Áillohas” Valkeapáána dahkkame 70-lühkkien bájkiesne. Vuóliesne ij leáh nuahtta, ájnat leá sjehties adnie-duvvat siarra juoiggamedábijgume Sámiesne.

ÁARJELSAEMIEN

Saemiej naasjovnebiejje jallh Saemiej álmegebiejje goevhten 6 b. lea ektiebiejje gaajhkide saemide seamma jis dah Sveerjesne, Nöörjesne, Soemesne jallh Russlaantesne veasoeminie.

Voestes saemien laantetjáangkoie Tráantesne lij goevhten 6 b. 1917. Tjáangkoise bijjelen stoerre luhkie saemieh daahkoie böötieh Sveerjeste jih Nöörjeste jih jijnjemes dejstie lij nysjenæjjah. Daate lij voestes aejkien saemien historvijsne gosse noerhte- jih áarjelsaemieh Nöörjeste jih Sveerjeste tjáangkanin raasten naamtah tjáahkose ektie dáeriesmoerij bijre digkiedidh. Dan gaavhtan goevhten 6 b. veeljesovveme goh symbolebiejje gaajhkide saemide, seamma mij rijhkesne ároeminie.

1986 Noerhte saemiekánferense Áaresne nannoesti Sámi sogá lávla jallh Saemieáálmegen laavloem veeljedh byjjes Saemiej naasjovnelaavloeminie. Tekstem 1906 mearoesaemie Isak Saba (1875-1921) tjeeli, gie lohketæjjine jih gærhkoemusihkerinie beerkie jih noerhtenöörjesne Nessebyesne reakasovvi. Isak Saba lij voestes saemie gie nöörjen Stoeredægkan veeljesovvin. Melodijem Arne Sörlie káponereme.

Gosse 22:ine saemiekánferansesne Váhtjer:isnie 2022 dellie Saemieraerie nannoesti "Sámieatnan duoddariid" veeljedh goh naasjovnejoejhke Saemieáálmegen laavloen baalte. Joejhkem tjaelije, musihkere jih tjeihpiedæjja Nils-Aslak "Áillohaš" Valkeapáat tjaalasovvi jih dihte joejhkem 70-taalesne tjoesovvi. Ij joejhke naan noth utnieh dan gaavhtan sjere joejhkevukiej mietie aelhkie Saepmesne sjietesjidh.

ANARÁŠKIELÄ

Sámmilij aalmuglášpeivi tái Sáämi aalmugpeivi lii kuovamáánu 6. peivi já tot lii ohtsáš puoh sámmiláid tast peerusthánnáá, ete áásá-uv Ruotást, Taažást, Suomást tái Ruošást.

Vuossámuš sámmilij aalmugčuákkim lái Tráantest kuovamáánu 6. peevi 1917. Čuákkimán čokkániij paijeel čyeti sámmilázzád Ruotást já Taažást, stuorrá uási lijji nisoneh. Lái vuossámuš tohe sámmilij historjást, ko tave- já maada-sámmiliih Taažást já Ruotást čokkániij rájittes čuákkimán savástállád ohtsijn vádisvuodáin. Tondiet kuovamáánu 6. peivi lii väljejum teháláš peivin puoh sámmiláid, peerusthánnáá mon staatást áásá.

1986 Tave-eennámláš sámmikonferens Árest meridij, ete Sáämi suuvá laavla adai Sáämi aalmuglaavla koolgái meridid virgálávt Sáämi aalmuglaavlán. Teevstá lii čáállám 1906 merá-sámmiláš Isak Saba (1875–1921), kote poorgái máttáatteijen já kirkkomusikkárin já lái šoddám Tave-Taažá Uunjaargást. Isak Saba lái vuossámuš sámmiláš, kote vällejui Taažá Stuorrátiigán. Melodia lii nuottim Arne Sörlie.

22. sámmikonferensist Ruotá Váčirist 2022 Sámi-ráádi meridij nomáttid "Sámieatnan duoddariid" aalmugjuáigusin Sáämi suuvá lavluu lasseen. Čállee, musikkár já taaidár Nils-Aslak "Áillohaš" Valkeapáa piejái juáigus 70-lovvoošt. Juáigusist iá lah nuotah já tom puáhtá heiviittid sierá juoigámárbivuovvid Sáámist.

NUORTTSÄÄ' MKIÖ' LLE

Saa'mi meersažpei'vv lij tä'lvvmannu 6. peei'v da töt lij öhttsaž pukid sä'mmlaid huõlkani tõ'st, jäälast-a Ruõccjännmest, Taarrjännmest, Lää'ddjännmest avi Ruõššjännmest.

Vuõssmõs sä'mmlai meersažsääbbar leäi Trääntest tä'lvvmannu 6. peei'v 1917. Sääbba noorõ'tte päljel čue'tt sä'mmli'žzed Ruõccjännmest da Taarrjännmest, jiännai neezzan jouukäst. Leäi vuõssmõs vuâr sä'mmlai historiast, ko tä'vv- da sauujssä'mmla Taarrjännmest ja Ruõccjännmest noorõ'tte õõut sääbba sagstõõlläd öhttsaž vaiggäduõdin. Tõn diõtt tä'lvvmannu 6. pei'vv lij va'lljuum vääžnai pei'vven pukid sä'mmlaid, huõlkani koon jännmest jäälast.

1986 Tä'vvjännmallaš sää'mmkonfere'nss Årest mie'rrii, što Sää'm soogg laaul le'be Sää'm meersažlaulli õõlgi mie'rreed veerglänji Sää'm meersažlaull'jen. Tee'kst lij kee'rjtam 1906 varjõs Isak Saba (1875–1921), kää'tt tue'jii u'čtee'len da ceerkavmusiikkren da leäi šõddám Tä'vv-Taarr Uunjaargäst. Isak Saba leäi vuõssmõs sä'mmlaž, koonn va'lljeeš Taarr Jõnntegga. Melodia lij raajjäm Arne Sõrlie.

22. sää'mkonfere'nsest Jiellevárrekkää'ddest 2022 Sää'mraä'dd tu'mmii nõõmteed “Sámieatnan duoddariid” meerjuõiggjen Sää'm meer laulli láá'ssen. Ke'rrijnekk, musiikkár da čeäppõsnekk Nils-Aslak “Áillohaš” Valkeapää raaji juõiggi 70-lääggast. Juõiggjest jie leäkku nuõtt da tõn vuäitt šioõtteed jee'res juõiggjemä'rbbvuõdid Sää'mjännmest.

SUOMEKSI

Saamelaiesten kansallispäivä on helmikuun 6. päivänä ja se on yhteinen kaikille saamelaisille siitä huolimatta, asuuko Ruotsissa, Norjassa, Suomessa tai Venäjällä.

Ensimmäinen saamelaiesten kansalliskokous oli Trääntessa helmikuun 6. päivä 1917. Kokouksen kokoontui yli sata saamelaista Ruotsista ja Norjasta, iso osa oli naisia. Oli ensimmäinen kerta saamelaiesten historiassa, kun pohjois- ja eteläsaamelaiset Norjassa ja Ruotsissa kokoon tuivat yhteen kokoukseen keskustelemaan yhteisistä vaikeuksista. Siksi on helmikuun 6. päivä valittu tärkeäksi päiväksi kaikille saamelaisille, huolimatta missä maassa asuu.

1986 Pohjoismaalainen saamelaiskonferenssi Åressa määräsi, että Saamen suvun laulu eli Saamen kansallislaulu piti määrätä virallisesti Saamen kansallislauluksi. Tekstin on kirjoittanut 1906 merisaamelainen Isak Saba (1875–1921), joka työskenteli opettajana ja kirkollismuusikkona ja oli syntynyt Pohjois-Norjan Uuniemessä. Isak Saba oli ensimmäinen saamelainen, joka valittiin Norjan Suurkäräjille. Melodian on säveltänyt Arne Sõrlie.

22. saamelaiskonferenssissa Jällivaarassa 2022 Saamelaisneuvosto päätti nimittää “Sámieatnan duoddariid” kansallisjoiuksi Saamen kansan laulun lisäksi. Kirjailija, muusikko ja taiteilija Nils-Aslak “Áillohaš” Valkeapää laati joiun 70-luvulla. Joiussa ei ole nuotteja ja sitä on mahdollista soveltaa eri joikaamisperinteisiin Saamenmaalla.

DIEHTU - INFORMASJON - INFORMATION

SVENSKA

Samernas nationaldag eller Samefolkets dag den 6 februari är gemensam för alla samer oavsett om de bor i Sverige, Norge, Finland eller Ryssland.

Det första samiska landsmötet hölls i Trondheim den 6 februari 1917. Mötet samlade över hundra samer från Sverige och Norge, därav en stor del kvinnor. Det var första gången i den samiska historien som nord- och sydsamer från Norge och Sverige samlades till ett gränslöst möte för diskutera gemensamma problem. Därför har den 6 februari valts som en viktig symboldag för alla samer, oavsett vilket land man bor i.

1986 beslutade den Nordiska samekonferensen i Åre att Sámi soga lávlla eller Samefolkets sång, officiellt skulle utses till Samernas nationalsång. Texten är skriven 1906 av sjösamen Isak Saba (1875-1921) som arbetade som lärare och kyrkomusiker och var född i nordnorska Nesseby. Isak Saba var den första same som valdes in i norska Stortinget. Melodin är komponerad av Arne Sörli.

Under den 22:a samekonferensen i Våhtjer/Gällivare 2022 tog Samrådet beslut om att utse "Sámieatnan duoddariid" till nationaljojk vid sidan av Samefolkets sång. Jojken skrevs av författaren, musikern och konstnären Nils-Aslak "Áillohaš" Valkeapää som komponerade jojken på 70-talet. Jojken har inga noter utan ska kunna anpassas till de olika jojktraditionerna i Sápmi.

ENGLISH

February 6, is the National Day of the Sami people, no matter where they live.

The first cross-border conference took place on February 6, 1917, when more than a hundred Sami from both Sweden and Norway, many of them women, gathered in Trondheim, Norway. It was the first time in history that Northsami and Southsami gathered to discuss current matters affecting them all. That's why February 6 has been chosen as an important and symbolic day for all Sami in Norway, Sweden, Finland and Russia.

In 1986 the Nordic Sami Conference in Åre, Sweden, decided that the Sámi Soga Lávlla, would officially become the National Anthem of the Sami People. The lyrics were written in 1906 by the Seasami man Isak Saba (1875-1921). He was a teacher and church musician, born in Nesseby in Norway. Isak Saba was the first Sami to be elected as a Member of the Norwegian Parliament. The tune is composed by Arne Sörli.

During the 22nd Nordic Sami Conference in Våhtjer/Gällivare Sweden, the yoik "Sámieatnan duoddariid" was chosen as a national yoik. The yoik was written by the author, musician and artist Nils-Aslak "Áillohaš" Valkeapää who created the yoik in the 70's. There is no sheet music since the yoik can be adapted to suit the different yoiking traditions in Sápmi.

Samenes nasjonaldag, eller samefolkets dag 6. februar, er felles for alle samer, uavhengig av om de bor i Sverige, Norge, Finland eller Russland. Det første samiske landsmøtet ble holdt i Trondheim 6. februar 1917. Møtet samlet over hundre samer fra Sverige og Norge, hvorav et stort antall kvinner. Det var første gang i samisk historie at nord- og sørsamer fra Norge og Sverige samlet seg til et grenseløst møte for å diskutere felles problemer. Derfor ble 6. februar valgt som en viktig symboldag for alle samer, uansett hvilket land de bor i.

I 1986 vedtok den nordiske samekonferansen i Åre at samene skulle synge Sámi soġa lávlla eller samefolkets sang, og at den offisielt skulle utnevnes som den samiske nasjonalsangen. Teksten ble skrevet i 1906 av sjosamen Isak Saba (1875-1921). Han var født i Nesseby i Nord-Norge, der han arbeidet som lærer og kirkemusiker. Isak Saba var den første samer som ble valgt inn på Stortinget. Melodien er komponert av Arne Sörlie.

Under den 22. samekonferansen i Váhtjer/Gällivare 2022 vedtok Samerádet å utnevne joiken «Sámieatnan duoddariid» til nasjonaljoik, i tillegg til Samefolkets sang. Joiken ble skrevet av forfatteren, musikeren og artisten Nils-Aslak «Áillohaš» Valkeapää, som hadde komponert joiken på 70-tallet. Joiken har ingen noter, men må kunne tilpasses de ulike joik-tradisjonene i Sápmi.

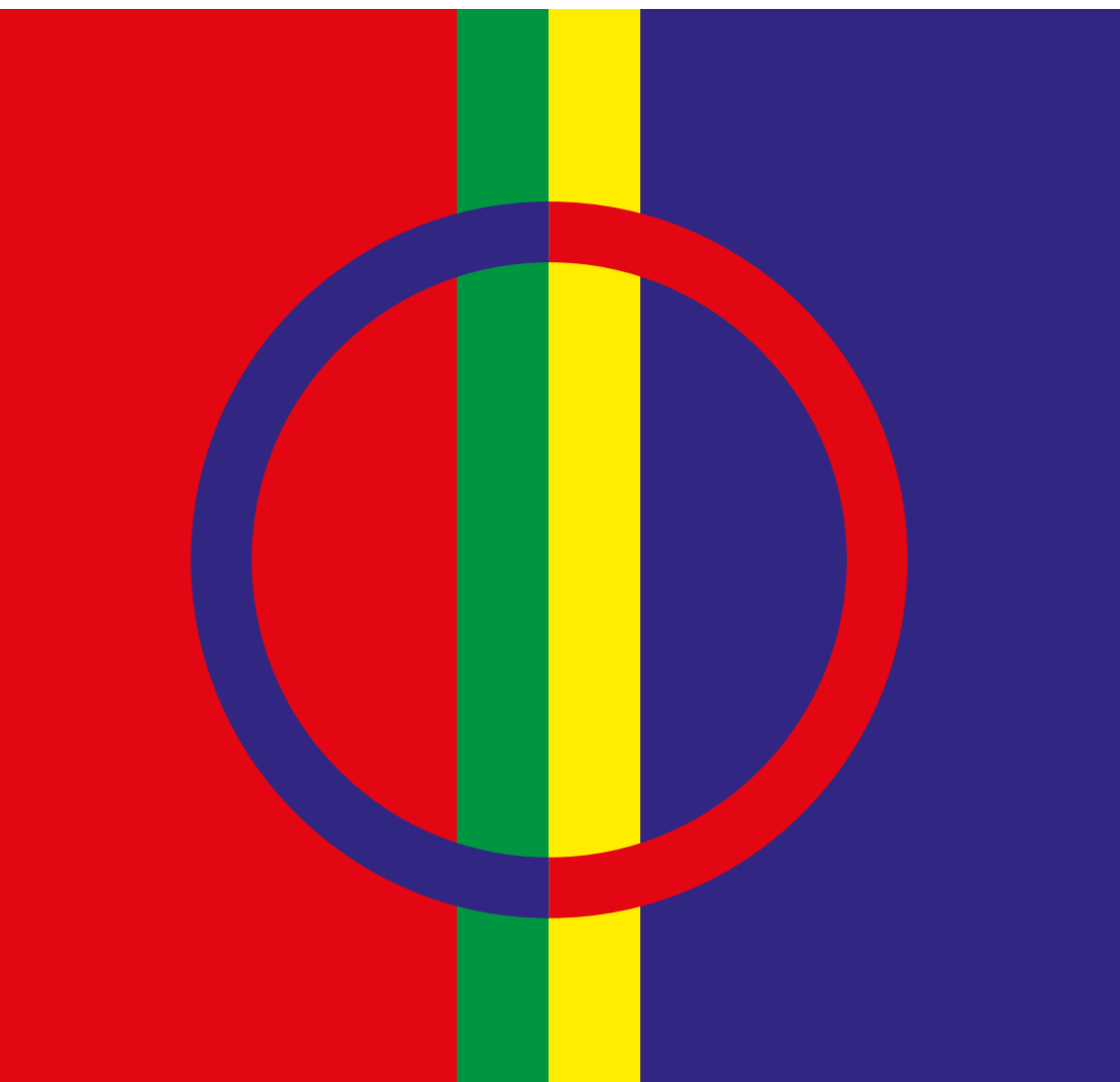

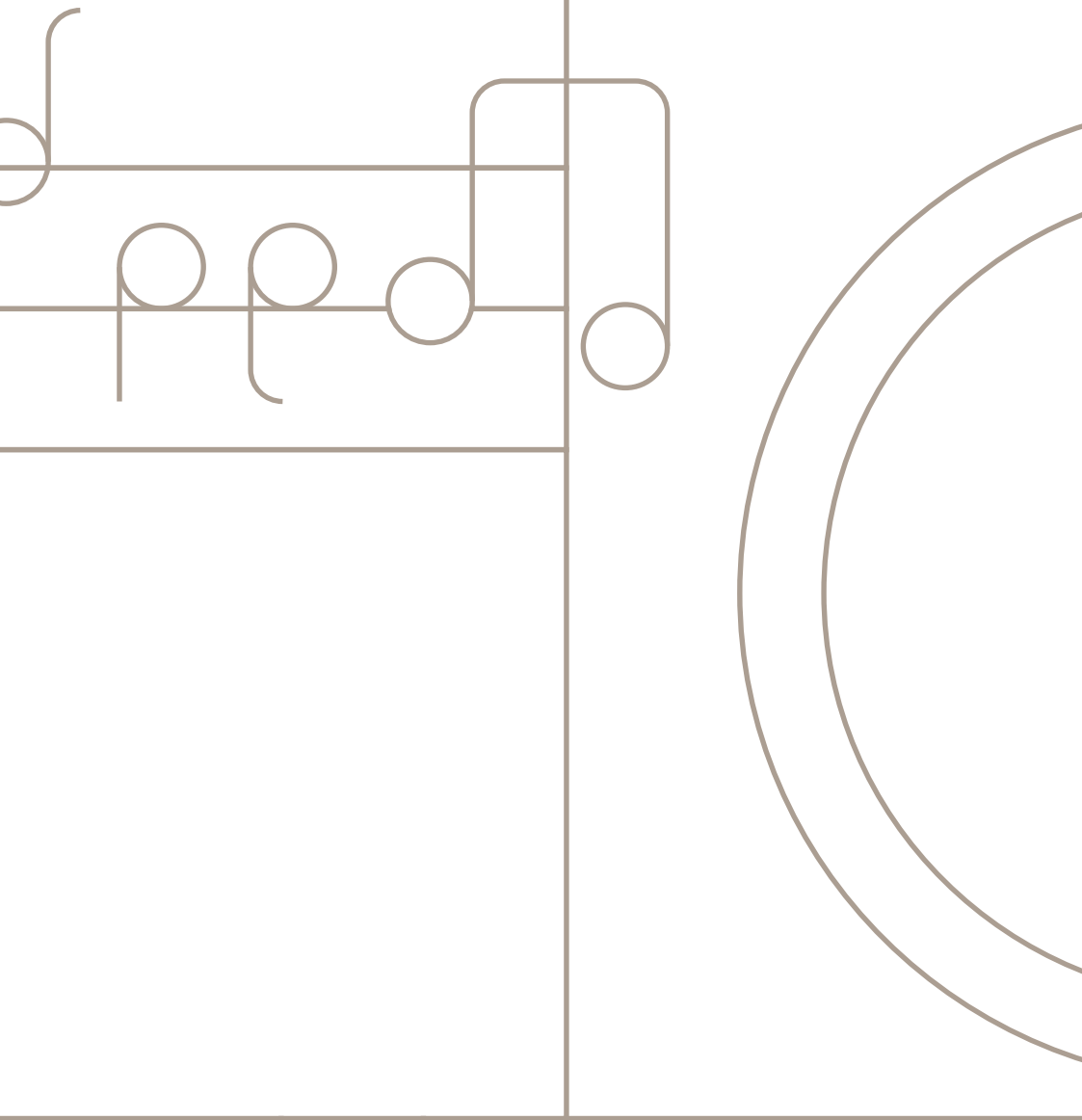
Национальный день саамов или День саамского народа отмечается 6 февраля и является общим для всех саамов, независимо от того, живут ли они в Швеции, Норвегии, Финляндии или России. Первое национальное собрание саамов состоялось в Тронхейме 6 февраля 1917 года. На собрании присутствовало более ста саамов из Швеции и Норвегии, среди которых было много женщин. Впервые в истории саамов северные и южные саамы из Норвегии и Швеции собрались на встречу вне границ для обсуждения общих проблем. Поэтому 6 февраля выбрано важным символическим днем для всех саамов, независимо от того, в какой стране они живут.

В 1986 году на Конференции северных саамов в Оре было решено, что «Sámi soġa lávlla», или «Песня саамского народа» [дословно «Песня саамского рода»], будет официально признана Национальным гимном саамов. Текст был написан в 1906 году морским саамом Исаком Саба (1875-1921), который работал учителем и церковным музыкантом и родился в Nesseby на севере Норвегии.

Исак Саба был первым саамом, избранным в норвежский парламент. Мелодию написал Арне Сёрли.

Во время 22-й саамской конференции в Вахтьере/Елливаре в 2022 году Совет саамов принял решение объявить «Sámieatnan duoddariid» национальным песнопением, йойком, наряду с Песней саамского народа. Йойк был создан писателем, музыкантом и художником Нильсом-Аслаком «Áillohaš» Валкеапая, который написал этот йойк в 70-х. В йойке нет нот, но его можно адаптировать к различным традициям йойка в Сапми.

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Sámediggi
Sámedigge Sámediggie Saemiedigkie Sametinget

SÁMIRÁÐÐI
SAAMELAISNEUVOSTO
SAMERÁÐDET
СОЮЗ СААМОБ
SAAMI COUNCIL

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÄÄ'MTE'GǴ
SAAMELAISKÄRÄJÄT